

BEVEZETÉS A SEBÉSZETI MŰTÉTTANBA

Kötelező féléves tantárgy az SZTE FOK III. évfolyama számára.

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. habil. Boros Mihály, az orvostudomány doktora, tanszékvezető egyetemi tanár

Kurzusfelelős: Dr. Varga Gabriella egyetemi adjunktus (varga.gabriella.1(kukac)med.u-szeged.hu)

Kurzus kód: FOG-M411 (előadás), FOG-M412 (gyakorlat)

Tantárgy kreditértéke: 2

A tantárgy heti óraszám: 1 (előadás) + 1 (gyakorlat)

Előfeltételek: Az első két tanév teljesítése a Fogorvostudományi Karon. A tantárgy az 5. szemeszterben kerül felvételre.

A tantárgy oktatásának célja: Az orvostudomány invazív módszereinek gyakorlati oktatása, az alapvető műtéti beavatkozásokhoz szükséges módszertani és technikai ismeretek rendszerezése, a fogorvosi orvosi gyakorlat számára szükséges elméleti és gyakorlati műtéttani ismeretek átadása és elsajátíttatása.

Megszerzett kompetenciátöbbség: az aszeptikus elveinek alkalmazásával a hallgató önállóan képes a kórházi kézfertőtlenítés, a sebészi bemosakodás, sebészi csomózás, alapvető sebészi szövetegyesítő technikák (köztük mucosa varratok) és sebkezelés kivitelezésére szimulált műtői körülmények között és a fentiek alkalmazására orvosi felügyelet mellett steril klinikai - műtői körülmények között.

Módszer: online előadás (kéthetente 120 perc; 6 x 120 perc) + gyakorlat (kéthetente 120 perc; 7 x 120 perc)

Az előadások tematikája (6 x 120 perc):

- 1. Aszeptikus és antiszeptikus.** Definíciók, történeti háttér. Infekciók, kórokozók, fertőzési utak. Sterilizálás, dezinficiálás. A beteg műtét előtti előkészítése, a műtéti terület lemosása, fertőtlenítése, izolálása. A műtői személyzet bemosakodása, beöltözése. Viselkedés és mozgás a műtőben. A műtői aszeptikus szabályai. A sebészi antiszeptikus. A műtő felépítése és berendezése; alapvető technikai háttér. A műtői személyzet és feladataik. A betegek fektetése a műtőasztalon.
- 2. A sebészeti instrumentárium.** Alapvető sebészeti műszerek, sebészeti-orvostechnikai eszközök, varróanyagok. Szövetegyesítés alapjai (tűk, fonalak, varratok, kapcsok, ragasztószalagok). Varrattechnikai hibák. Varratok eltávolítása. A minimálisan invazív sebészeti technikai alapjai.
- 3. A műtét. Műtéti alaptípusok.** Műtéti indikációk, beleegyezés, kockázatok, felelősség. Műtét előtti vizsgálatok. A beteg előkészítése a műtetre. A helyi érzéstelenítés alapjai (érzéstelenítőszer, érzéstelenítési típusok, szövődmények). Perioperatív monitorozás, folyadékgyengeség, folyadékszükséglet és folyadékterápia.
- 4. Vérzések.** A vérzések típusai, csoportosítása. A vérvesztés tünetei, következményei. Vérzés a sebészeti műtét előtti, alatti és utáni vérzések). A műtéti vérvesztést befolyásoló tényezők. Vérzéscsillapítás (mechanikai módszerek, hő, kémiai-biológiai anyagok).
- 5. Sebek.** Az alkalmi sebek típusai, csoportosítása. Műtéti sebek. A sebzáras. Drénázás. Posztoperatív sebkezelés. Sebgyógyulás, hegesezés. Kötszerek, kötéstípusok. Innovációk a sebkezelésben.
- 6. Szövődmények.** A műtéti szövődmények meghatározása, felosztása. Fertőzések. A sebfertőzések típusai, osztályozásuk, kockázati tényezők, megelőzésük lehetőségei. Sebgyógyulási szövődmények. Vérzéses szövődmények.

A gyakorlatok tematikája (7 x 2 óra; kéthetente):

1. **Általános információk.** Bemosakodás, beöltözés. A műtői aszepszis gyakorlati szabályai. A műtőben való viselkedés, mozgás.
2. Az alapvető **sebészeti műszerek**, varróanyagok, műtői textíliák. Bemosakodás, beöltözés. A műtéti terület lemosása, izolálása.
3. **Sebészi csomózás** (kézi és műszeres csomók), feszülés alatt, mélyben
4. **Varrattechnikák.** Eszközös csomózás gyakorlása Suture Tutor program segítségével
5. **Sebellátás.** Sebköttetés, steril kötéscsere, varratszedés. Nyálkahártya varratípusok.
6. **Vérzéscsillapítás.** Szövetegyesítés a mélyben. Szem-kéz koordináció gyakorlása
7. **Gyakorlati vizsga.** Feladatok: (1) sebészi bemosakodás, beöltözés (2) Csomózás feszülés alatt és mélyben (3) Sebészi varrás (a tűfogó befogása, 5 cm-es metszés zárása Donati-öltéssorral, eszközös csomózás (max. 15 perc)

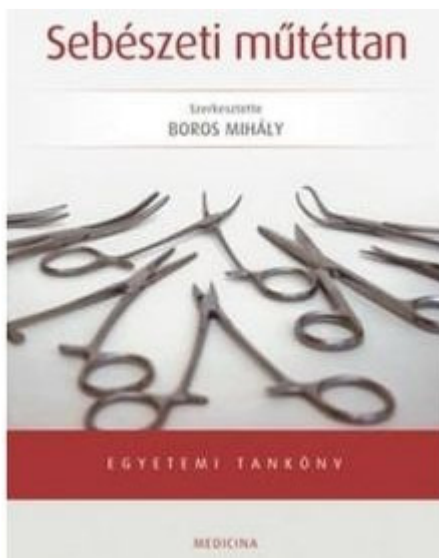
Tantárgyi követelmény:

- Az online előadások megtekintése ajánlott, a gyakorlatok 75%-ának látogatása kötelező. Az elmulasztott gyakorlatok pótlására előzetes egyeztetést követően, engedéllyel lehetséges.
- A foglalkozásokon és a vizsgán való távollét esetén igazolás módja: orvosi igazolás.
- A félév végi aláírás teljesítésének követelményei: a gyakorlatok 75%-ának látogatása.
- Gyakorlati vizsga a 14. szorgalmi héten, pótlása/javítása a 15. szorgalmi héten.
- Az elméleti vizsgára bocsátás feltétele a sikeres gyakorlati vizsga teljesítése, mely mindhárom gyakorlati vizsgafeladat sikeres teljesítése esetén áll fenn a szorgalmi időszak végéig.

Számonkérés módja:

- A gyakorlatokon nyújtott teljesítményt értékeljük és az előrehaladás tekintetében minden gyakorlaton visszajelzéssel élünk. Az utolsó két szorgalmi héten kivitelezett gyakorlati vizsga ad visszajelzést a megszerzett gyakorlati készségekről (ennek anyaga és kiértékelési pontrendszere előzetesen megosztásra kerül)
- Szemeszter végi kollokvium, írásbeli elméleti tesztvizsga (5 fokozatú) + gyakorlati jegy: gyakorlati vizsga (5 fokozatú).

Kötelező irodalom:

Sebészeti műtétan

Egyetemi tankönyv

Boros Mihály (szerk.)

Medicina, Budapest, 2009.

"Skills" Képzés és Értékelés
Gyakorlati segédanyag

Szegedi Tudományegyetem
Educatio Média és Információs Intézet
Szeged, 2008

„Skills” képzés és értékelés

Gyakorlati segédanyag

Boros Mihály (szerk.)

Innovariant Kft., Szeged, 2008.

Ajánlott irodalom: Oktató videók